

Warszawa, 27.02.2025

**Stowarzyszenie Nauczycieli i Pracowników Oświaty
„Nauczyciele dla Wolności”**

ul. Lindleya 16

02-013 Warszawa

stowarzyszenie@nauczycieledlawolnosci.pl

**Sz. P. Minister Edukacji
Barbara Nowacka**

**Analiza projektu Rozporządzenia Ministra Edukacji z dnia 5 lutego 2025 r.
w sprawie sposobu nauczania szkolnego oraz zakresu treści dotyczących wiedzy o życiu
seksualnym człowieka, o zasadach świadomego i odpowiedzialnego rodzicielstwa, o wartości
rodziny, życia w fazie prenatalnej oraz metodach i środkach świadomej prokreacji zawartych w
podstawie programowej kształcenia ogólnego¹
(nr z wykazu 61)**

1. Delegacja ustawowa

Omawiane rozporządzenie odwołuje się do Ustawy z dnia 7 stycznia 1993 r. o planowaniu rodziny, ochronie płodu ludzkiego i warunkach dopuszczalności przerywania ciąży (Dz. U. z 2022 r. poz. 1575²), w której to czytamy, że „do programów nauczania szkolnego wprowadza się wiedzę o życiu seksualnym człowieka, o zasadach świadomego i odpowiedzialnego rodzicielstwa, o wartości rodziny, życia w fazie prenatalnej oraz metodach i środkach świadomej prokreacji” (art. 4 ust. 1). Do tej pory powyższe treści były realizowane podczas zajęć wychowanie do życia w rodzinie. Na mocy projektu rozporządzenia z 5.02.2025 mają być realizowane w ramach nowych zajęć edukacja zdrowotna, które mają zastąpić likwidowany zarazem WDŻ.

¹ <https://legislacja.rcl.gov.pl/projekt/12394353/katalog/13110367#13110367> [dostęp: 8.02.2025].

² Por.: <https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WDU20220001575> [dostęp: 8.02.2025].

2. Analiza zgodności rozporządzenia z delegacją ustawową

Rozporządzenia Ministra Edukacji z dnia 5 lutego 2025 r. w sprawie sposobu nauczania szkolnego oraz zakresu treści dotyczących wiedzy o życiu seksualnym człowieka, o zasadach świadomego i odpowiedzialnego rodzicielstwa, o wartości rodziny, życia w fazie prenatalnej oraz metodach i środkach świadomej prokreacji zawartych w podstawie programowej kształcenia ogólnego w paragrafie pierwszym stanowi, że: „Treści dotyczące wiedzy o życiu seksualnym człowieka, o zasadach świadomego i odpowiedzialnego rodzicielstwa, o wartości rodziny, życia w fazie prenatalnej oraz metodach i środkach świadomej prokreacji są realizowane w ramach zajęć edukacyjnych «edukacja zdrowotna»”. Przedmiot zaś ten ma realizować podstawę programową zawartą w projektach dwóch rozporządzeń (do tej pory niepodpisanych przez Ministra Edukacji):

- Rozporządzenie Ministra Edukacji zmieniające rozporządzenie w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (projekt z dnia 29.10.2024, numer z wykazu 40³).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji zmieniające rozporządzenie w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego dla liceum ogólnokształcącego, technikum oraz branżowej szkoły II stopnia (projekt z dnia 29.10.2024, numer z wykazu 41⁴).

Wspomniane powyżej projekty rozporządzeń stanowić będą podstawę niniejszej analizy.

2.1. Realizacja treści dotyczących wiedzy o życiu seksualnym

Tematyka życia seksualnego człowieka w projektowanym nowym przedmiocie jest reprezentowana na każdym poziomie edukacyjnym w działach VII. Dojrzewanie oraz VIII. Zdrowie seksualne. Zwraca uwagę jednak brak integralnego potraktowania seksualności człowieka i oderwanie jej sfery fizycznej od psychicznej, społecznej oraz etycznej. Nie ma również informacji o konsekwencjach wczesnej inicjacji seksualnej, wczesnego macierzyństwa,

---

³ <https://legislacja.rcl.gov.pl/projekt/12391102/katalog/13091738#13091738> [dostęp: 9.02.2025].

⁴ <https://legislacja.rcl.gov.pl/projekt/12391100> [dostęp: 9.02.2025].

a tematyka chorób przenoszonych drogą płciową to wyłącznie treści fakultatywne w kl. VII-VIII. Jedynym uwarunkowaniem podjęcia współżycia wg autorów podstawy programowej jest świadoma zgoda (SP VII-VIII, VIII.3), nie wspomina się natomiast o trwałej więzi, miłości czy odpowiedzialności. Można więc mówić o niepełnej realizacji wskazanych w ustawie treści.

2.2. Realizacja treści dotyczących zasad świadomego i odpowiedzialnego rodzicielstwa

W celach ogólnych przedmiotu edukacja zdrowotna zawarta jest kwestia „planowania dorosłego życia, w tym związków oraz rodzicielstwa” jako ostatni punkt w szkole ponadpodstawowej. W treściach ogólnych ani szczegółowych na żadnym poziomie nie ma jednak informacji o zasadach świadomego i odpowiedzialnego rodzicielstwa (ani w dziale V Zdrowie psychiczne, ani w dziale VI Zdrowie społeczne, ani w żadnym innym). Temat rodzicielstwa pojawia się jako temat obowiązkowy wyłącznie przy omawianiu aspektów organizacyjnych, psychospołecznych i zdrowotnych ciąży i rodzicielstwa (LO VI.2). W szkole podstawowej jeszcze w dziale VI w punkcie 5 pojawia się rodzicielstwo zastępcze – wymienione jako jedna ze zmian mogących występować w rodzinach obok separacji, rozvodu, wejścia rodziców w nowe związki, adopcji i pojawienia się rodzeństwa. Inne tematy związane z rodzicielstwem to wyłącznie treści fakultatywne, zarówno dla SP, jak i LO, dotyczące urlopów i formułowania komunikatów dotyczących decyzji innych osób związanych z życiem rodzinnym (VI wymagania fakultatywne 1 i 3). Warto zwrócić uwagę, że w podstawie programowej tylko raz pojawia się słowo macierzyństwo w kontekście urlopu, a ojcostwo ani razu. Należy zatem stwierdzić, że do kwestii rodzicielstwa w projektowanym przedmiocie edukacja zdrowotna podchodzi się wyłącznie instrumentalnie, nie omawiając żadnych zasad świadomego i odpowiedzialnego rodzicielstwa, jak nakazuje to ustawa. Projektowane podstawy programowe nie realizują wskazanych w ustawie treści dotyczących prezentowania zasad świadomego i odpowiedzialnego rodzicielstwa.

2.3. Realizacja treści o wartości rodziny

W dziale I projektu podstawy programowej zatytułowanym „Wartości i postawy” na żadnym z poziomów nauczania rodzina nie jest ukazana jako wartość, co już stoi w jawnej sprzeczności z delegacją ustawową rozporządzenia. Rodzina jest bowiem wspomniana w przedmiotowym dokumencie przy okazji, w formie szczątkowej. To nie wokół niej koncentrują się treści nauczania.

W edukacji zdrowotnej wiodącą wartością, jak sama nazwa wskazuje, jest bowiem zdrowie. W wymaganiach ogólnych dla SP czytamy, że „uczeń zna i rozumie zasady funkcjonowania w różnych grupach społecznych oraz podstawowe obowiązki człowieka wobec rodziny i społeczności lokalnej”. W kl. IV-VI uczeń ma omawiać różne, ale bliżej niezdefiniowane, modele rodzin (SP IV-VI, VI.2). Może być to więc również rodzina złożona z dwóch ojców i dzieci z poprzednich heteronormatywnych związków. Co ciekawe uczeń, choć ma się nauczyć dbać o relacje z rodzicami i rodzeństwem (SP IV-VI, VI.4, LO V.2), to jednak ma poznać wyłącznie prawa dziecka i obowiązki rodziców (SP IV-VI, VI.3), nie musi natomiast znać swoich obowiązków i praw rodziców. Zmiany, które wg autorów mogą pojawić się w rodzinach, można określić mianem negatywnych albo co najmniej trudnych (rozwód, separacja, wejście rodziców w nowe związki), a w równym rzędzie obok nich zestawione zostają: pojawienie się rodzeństwa czy rodzicielstwo zastępcze oraz adopcja jako sytuacje, z którymi młody człowiek jakoś musi sobie poradzić (SP IV-VI, VI.5). Rodzina jest również obok środowiska społecznego wskazana jako miejsce możliwych manipulacji. Nie zostały natomiast wskazane w tym kontekście ani środowisko rówieśnicze, ani szkoła, ani internet (SP VII-VIII, VI.3). Należy więc stwierdzić, że proponowana podstawa programowa edukacji zdrowotnej nie tylko nie pokazuje wartości rodziny, ale wręcz ją deprecjonuje, nie realizując tym samym delegacji ustawowej.

2.4. Realizacja treści dotyczących życia w fazie prenatalnej oraz metodach i środkach świadomej prokreacji

Ostatni element, który powinien pojawić się zgodnie z delegacją ustawową w nowym przedmiocie zastępującym wychowanie do życia w rodzinie, to treści dotyczące „życia w fazie prenatalnej oraz metod i środków świadomej prokreacji”. Po pierwsze, daje się jasno zauważyć, że dziecko nie jest tu traktowane jako wartość, wartością nie jest też życie człowieka od momentu poczęcia, dlatego w samym języku, którym posługują się autorzy podstawy programowej, nie pojawiają się powyższe terminy. Zamiast etapów życia w fazie prenatalnej pojawiają się więc „najważniejsze fakty dotyczące przebiegu ciąży” (SP IV-VI, VIII.3). W centrum nie stawia się tu rozwoju człowieka, ale matkę, która „ma” ciążę. To diametralna różnica, zmiana, można wręcz rzec, ontologiczna. W edukacji zdrowotnej zupełnie pominięto zdrowie prokreacyjne, które stanowi przedmiot troski każdego rządu, bowiem związane jest z przyrostem naturalnym, kwestią dietności i w ostatecznym rozrachunku z przyszłością narodu. W podstawach programowych nowego przedmiotu temat ten

zupełnie nie istnieje. Nie pojawia się termin prokreacja, nie omawia się – tak jak zobowiązuje do tego ustawa – metod i środków świadomej prokreacji. Nie ma pozytywnego podejścia do posiadania dzieci, ukazania wartości bycia rodzicem. Zrównuje się wręcz rodzicielstwo i bezdzietność (LO VI, fakult. 1), ucząc szacunku do każdej z tych decyzji i nie promując tej bardziej prospołecznej i nieegoistycznej postawy. Warto tu zaznaczyć, że generalnie założenie zaprezentowanej podstawy programowej jest takie, aby wyłącznie o różnych sprawach informować, zrównując ich wartość, nie hierarchizując i nie oceniając, a zatem nie wychowując do niczego. Tak samo waży więc małżeństwo co związek nieformalny, rodzina i rozwód, posiadanie potomstwa i bezdzietność. Znamienne jest również to, że pojawienie się kolejnego dziecka w rodzinie powiązane jest z innymi sytuacjami trudnymi, takimi jak separacja czy rozwód (por. SP IV-VI, VI.5). Jako jedyne środki, ale nie tyle świadomej prokreacji, bo w omawianej podstawie nie ma nastawienia na powoływanie do życia nowych istot ludzkich, więc raczej jako jedyne środki regulujące dzietność ukazane są środki antykoncepcyjne (już w VII-VIII klasie, SP VII-VIII, VIII.4 oraz LO, VII.3) i aborcja (LO VII.7). Nie zostały natomiast omówione naturalne metody rozpoznawania płodności (nie istnieje bowiem antykoncepcja naturalna, jak chcą autorzy podstawy – to błąd rzeczowy), nie ma troski o zdrowie prokreacyjne, brak ukazania, co wpływa na możliwość posiadania potomstwa. Nie pojawia się też zagadnienie naturalnego planowania rodziny i świadomego planowania rodzicielstwa, gdyż te tematy nie stanowią ośrodka zainteresowania twórców podstaw programowych edukacji zdrowotnej. Zamiast tego informuje się już w VII-VIII klasie o orientacjach psychoseksualnych, warunkach inicjacji seksualnej, ale już nie mówi się o skutkach wczesnej inicjacji, a także o negatywnych skutkach antykoncepcji czy aborcji. Omawia się natomiast aspekty prawne ciąży u nieletnich (LO, VI, fakult. 3) i odpowiedzialność karną za bezpośrednie narażenie na zakażenie innych osób chorobami przenoszonymi drogą płciową (LO VII.4). Jak wynika z powyższej analizy, nowy przedmiot edukacja zdrowotna zajmuje się raczej matką i jej ciążą, a nie rozwojem człowieka w fazie prenatalnej, a temat prokreacji traktuje okazjonalnie, pomijając kwestię zdrowia prokreacyjnego. Zamiast omawiać metody i środki świadomej prokreacji koncentruje się na sztucznej regulacji urodzeń poprzez antykoncepcję i aborcję, a zatem w omawianym w niniejszym punkcie obszarze nie realizuje delegacji ustawowej.

3. Wnioski

Analiza przedstawionego 5 lutego br. rozporządzenia w kontekście proponowanych podstaw programowych nowego przedmiotu edukacja zdrowotna wskazuje, że **wspomniany przedmiot nie realizuje delegacji ustawowej, a nawet jest z nią sprzeczny i nie może zastąpić Wychowania do życia w rodzinie.** Nie przedstawia on bowiem zasad świadomego i odpowiedzialnego rodzicielstwa, deprecjonuje wartość rodziny, nie ukazuje metod i środków świadomej prokreacji, w ogóle pomijając kwestię zdrowia prokreacyjnego, a temat seksualności człowieka przedstawia w sposób niepełny.

4. Rekomendacje

W związku z powyższym nie można zlikwidować przedmiotu wychowanie do życia w rodzinie jako jedyne, który realizuje założenia Ustawy z dnia 7 stycznia 1993 r. o planowaniu rodziny, ochronie płodu ludzkiego i warunkach dopuszczalności przerywania ciąży (art. 3 ust. 1). Rekomendujemy pozostawienie go jako przedmiotu nieobowiązkowego tak jak do tej pory.

5. Uzasadnienie rekomendacji

W uzasadnieniu rekomendacji pozostawienia w szkole przedmiotu wychowanie do życia w rodzinie zostanie zestawiona delegacja ustawowa z art. 4 ust. 1 Ustawy z dnia 7 stycznia 1993 r. o planowaniu rodziny, ochronie płodu ludzkiego i warunkach dopuszczalności przerywania ciąży (Dz. U. z 2022 r. poz. 1575⁵) z podstawami programowymi wychowania do życia w rodzinie zawartymi w następujących aktach prawnych:

- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy

---

⁵ Por.: <https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WDU20220001575> [dostęp: 8.02.2025].

oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz. U. z 2017, poz. 356 ze zm. Dz. U. z 2018, poz. 1679⁶),

- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 stycznia 2018 r. w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego dla liceum ogólnokształcącego, technikum oraz branżowej szkoły II stopnia (Dz. U. z 2018, poz. 467⁷).

5.1. Realizacja treści dotyczących wiedzy o życiu seksualnym w nauczaniu przedmiotu wychowanie do życia w rodzinie

W celach kształcenia w wymaganiach ogólnych w podstawie programowej wychowania do życia w rodzinie dla szkoły podstawowej czytamy w punkcie V, że jednym z celów jest:

V. Pozyskanie wiedzy na temat organizmu ludzkiego i zachodzących w nim zmian rozwojowych w okresie prenatalnym i postnatalnym oraz akceptacja własnej płciowości. Przyjęcie integralnej wizji ludzkiej seksualności. Umiejętność obrony własnej intymności i nietykalności seksualnej oraz szacunek dla ciała innej osoby.

Cel I wychowania do życia w rodzinie w szkole ponadpodstawowej to:

I Pogłębianie wiedzy związanej z funkcjami rodziny, miłością, przyjaźnią, pełnieniem ról małżeńskich i rodzicielskich, seksualnością człowieka i prokreacją; umiejętność podejmowania odpowiedzialnych decyzji dotyczących wyboru drogi życiowej, małżeństwa i rodziny.

Cel V to:

V Znajomość podstawowych zasad postępowania w sferze ludzkiej płciowości i płodności; kształtowanie postaw prozdrowotnych, prospołecznych i prorodzinnych.

Zarówno w szkole podstawowej, jak i ponadpodstawowej znajduje się w treściach szczegółowych dział poświęcony Seksualności człowieka, który ukazuje zagadnienie seksualności w ujęciu holistycznym, integrując sferę fizyczną z psychiczną, społeczną, etyczną i duchową.

W warunkach i sposobach realizacji przedmiotu Wychowanie do życia w rodzinie w szkole podstawowej czytamy, że jednym z zadań szkoły jest: „promowanie integralnej wizji seksualności człowieka; ukazanie jedności pomiędzy aktywnością seksualną, miłością i odpowiedzialnością”.

⁶ <https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=wdu20170000356> [dostęp: 9.02.2025].

⁷ <https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WDU20180000467> [dostęp: 9.02.2025].

Mając na uwadze powyższe, stwierdzić należy, że wychowanie do życia w rodzinie realizuje delegację ustawową w zakresie wiedzy na temat życia seksualnego człowieka, która reprezentowana jest w podstawach programowych tego przedmiotu w sposób pełny, ukazując kwestię seksualności w szerokim kontekście i integrując sferę fizyczną z psychiczną, społeczną i etyczną, czego brak w edukacji zdrowotnej.

5.2. Realizacja treści dotyczących zasad świadomego i odpowiedzialnego rodzicielstwa w nauczaniu przedmiotu wychowanie do życia w rodzinie

Kwestia świadomego rodzicielstwa jest jednym z celów kształcenia w ramach wychowania do życia w rodzinie, co odnaleźć można w podstawie programowej dla szkoły podstawowej w punkcie:

VI. Uświadomienie i uzasadnienie potrzeby przygotowania do zawarcia małżeństwa i założenia rodziny. Zorientowanie w zakresie i komponentach składowych postawy odpowiedzialnego rodzicielstwa.

A dla szkół ponadpodstawowych w punkcie I i V celów ogólnych:

I. Pogłębianie wiedzy związanej z funkcjami rodziny, miłością, przyjaźnią, pełnieniem ról małżeńskich i rodzicielskich, seksualnością człowieka i prokreacją; umiejętność podejmowania odpowiedzialnych decyzji dotyczących wyboru drogi życiowej, małżeństwa i rodziny.

V. Znajomość podstawowych zasad postępowania w sferze ludzkiej płciowości i płodności; kształtowanie postaw prozdrowotnych, prospołecznych i prorodzinnych.

Szczegółowe treści dotyczące zasad świadomego i odpowiedzialnego rodzicielstwa pojawią się w kilku działach podstaw programowych i są osadzone w kontekście zakładania rodziny, integracji sfery seksualnej, wychowania do miłości i odpowiedzialności.

W Warunkach i sposobach realizacji wdz jako zadania szkoły podstawowej wskazane jest m.in. „promowanie integralnej wizji seksualności człowieka; ukazanie jedności pomiędzy aktywnością seksualną, miłością i odpowiedzialnością”, a także „wskazywanie na prawo do życia od poczęcia do naturalnej śmierci, potrzebę przygotowania do macierzyństwa i ojcostwa”. W Warunkach i sposobach realizacji wdz w szkole ponadpodstawowej przeczytać możemy m.in.:

Zmiany psychiczne, dokonujące się w procesie dojrzewania, wyrażające się we wzroście samoświadomości, krytycyzmie, zdolności do abstrakcyjnego myślenia, stanowią podstawę dojrzałości, która umożliwia człowiekowi odpowiedzialne podejmowanie decyzji prowadzących do założenia rodziny.

Poznanie i zrozumienie ważności zmian w funkcjonowaniu własnego ciała, budzącej się seksualności i zdolności do prokreacji (w sensie biologicznym) oraz mechanizmów nią rządzących, powinny stać się w przyszłości podstawą świadomego macierzyństwa i ojcostwa.

Podstawa programowa obejmuje ponadto zagadnienia związane z tworzeniem pozytywnych relacji z innymi ludźmi. Treści są skoncentrowane wokół pozytywnych aspektów płciowości, seksualności, życia w grupie rówieśniczej i w rodzinie oraz mają budować poczucie odpowiedzialności za siebie i innych.

Z przytoczonych powyżej fragmentów podstawy programowej jasno wynika, że przedmiot Wychowanie do życia w rodzinie w istocie swojej ma przygotować uczniów do podjęcia roli dojrzałego i świadomego rodzicielstwa oraz w pełni realizuje delegację ustawową w tym zakresie.

5.3. Realizacja treści o wartości rodziny w nauczaniu przedmiotu wychowanie do życia w rodzinie

Przedmiot Wychowanie do życia w rodzinie w centrum zainteresowania stawia człowieka jako członka rodziny – zarówno będącego dzieckiem, jak i rodzicem czy dalszym krewnym. Ukazanie wartości rodziny jest pierwszym celem wskazanym w podstawie programowej zarówno dla szkoły podstawowej:

I. Ukazywanie wartości rodziny w życiu osobistym człowieka. Wnoszenie pozytywnego wkładu w życie swojej rodziny.

Jak i średniej:

I. Pogłębianie wiedzy związanej z funkcjami rodziny, miłością, przyjaźnią, pełnieniem ról małżeńskich i rodzicielskich, seksualnością człowieka i prokreacją; umiejętność podejmowania odpowiedzialnych decyzji dotyczących wyboru drogi życiowej, małżeństwa i rodziny.

Na obydwu poziomach edukacyjnych rodzinie jest poświęcony cały pierwszy dział. Przedmiot ukazuje relacje rodzinne jako wartość, uczy je pielęgnować, uczy szanować autorytet rodziców i dziadków, pokazuje znaczenie rozmów, wspólnego celebrowania świąt, odpowiedzialności za

siebie, wzajemnego szacunku, umiejętności komunikacji. Ukazuje sposoby rozwiązywania konfliktów.

Analiza podstaw programowych Wychowania do życia w rodzinie pozwala stwierdzić, że przedmiot ten w pełni realizuje delegację ustawową wskazaną w przedmiotowym rozporządzeniu.

5.4. Realizacja treści dotyczących ukazania wartości życia w fazie prenatalnej oraz metodach i środkach świadomej prokreacji w nauczaniu przedmiotu wychowanie do życia w rodzinie

W podstawach programowych przedmiotu Wychowanie do życia w rodzinie kwestia wartości życia, fazy rozwoju człowieka w okresie prenatalnym czy świadoma prokreacja pojawiają się już w celach edukacyjnych przedmiotu. W szkole podstawowej celem jest:

V. Pozyskanie wiedzy na temat organizmu ludzkiego i zachodzących w nim zmian rozwojowych w okresie prenatalnym i postnatalnym [...].

VI. Uświadomienie i uzasadnienie potrzeby przygotowania do zawarcia małżeństwa i założenia rodziny. Zorientowanie w zakresie i komponentach składowych postawy odpowiedzialnego rodzicielstwa.

W szkole średniej:

IV. Przyjęcie pozytywnej postawy wobec życia ludzkiego, osób niepełnosprawnych i chorych; przygotowanie, na podstawie wiedzy i wykształconych umiejętności do poszanowania godności życia ludzkiego i dojrzałego funkcjonowania w rodzinie.

V. Znajomość podstawowych zasad postępowania w sferze ludzkiej płciowości i płodności; kształtowanie postaw prozdrowotnych, prospołecznych i prorodzinnych.

W podstawach programowych ukazaniu wartości życia poświęcony jest cały dział zatytułowany:

IV. Życie jako fundamentalna wartość i kolejny dział: V. Płodność. W obu tych działach w sposób pełny zrealizowany jest wskazany powyżej cel, należy zatem stwierdzić, że i w tym obszarze Wychowanie do życia w rodzinie w pełni realizuje delegację ustawową.

Wnioski:

Analiza projektu rozporządzenia z 5.02.2025 i zestawienie delegacji ustawowej z podstawami programowymi WDŻ pozwala stwierdzić, że przedmiot ten w pełni realizuje wskazaną delegację ustawową. Jest przedmiotem prorodzinnym, prorodzicielskim, prodemograficznym, kształtującym postawy świadomej prokreacji. Wskazać również należy, że w odróżnieniu od edukacji zdrowotnej,

Stowarzyszenie Nauczycieli i Pracowników Oświaty „Nauczyciele dla Wolności” www.nauczycieledlawolnosci.pl
ul. Lindleya 16, 02-013 Warszawa • KRS: 0000992945 • stowarzyszenie@nauczycieledlawolnosci.pl

WDŹ charakteryzuje holistyczne spojrzenie na człowieka. Przedmiot ten skutkuje wyższym wiekiem inicjacji seksualnej, małą liczbą zachorowań na choroby weneryczne czy przestępstw na tle seksualnym. Badania Instytutu Profilaktyki Zintegrowanej na próbie 80 tys. uczniów, rodziców i nauczycieli wykazały, że Wychowanie do życia w rodzinie jest czynnikiem chroniącym młode osoby od upijania się, brania narkotyków, wczesnej inicjacji seksualnej i zachęcającym do posiadania dzieci. Dlatego zdecydowanie stoimy na stanowisku, że należy zachować go w polskiej szkole, czego się domagamy!

Stowarzyszenie Nauczycieli i Pracowników Oświaty „Nauczyciele dla Wolności”

Agnieszka Pawlik-Regulska, prezes
Anna Stefańska, sekretarz
Bogusława Cesarz, członek Zarządu
Oksana Kinasz, członek Zarządu
Zdzisława Piasecka, członek Zarządu